

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16827

Sayı: B.16.0.SGB.0.10.01.00/610-248153
Konu: Soru Önergesi

08.12/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 23/11/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 26868 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ'un 7/16827 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK : Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN 7/16827 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Muğla'nın Milas ilçesi Dibekdere ve Selimiye köylerinde yaşayan ve geçmişini yaz aylarında düğünlerde davul zurna çalarak bahşişle yaşamını sürdüren yaklaşık 2 bin kişi mağdur durumda. Maliyenin denetimi sonucunda Dibekdere ve Selimiye köylüleri sıkıntılı günler yaşıyor.

Geçimini düğünlerde davul-zurna çalarak sağlayan Dibekdereli çalgıcılar, mükellefliklerinin basit usulden "müzisyen"e çevrilmesi ile daha çok vergi vermek zorunda kaldı. Bu duruma isyan eden Dibekdereliler, davul-zurna kültürünün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu altını çizerek yetkililere seslendi.

Davul-zurna sesinin eksik olmadığı Dibekdere köyü, son günlerde derin bir sessizliğe büründü. Davul-zurna çalarak yaşamlarını sürdüren köy halkı, mükellefliklerinin basit usulden "müzisyen"e çevrilmesine tepkili.

Mükellefliklerinin "müzisyen" olarak değiştirilmesinden önce basit usulden alınan vergilerin sadece belli başlı zurnacılar tarafından alındığını iddia eden bazı zurnacılar, durumun değiştiğini ve geçmiş yılların vergisinin hesabının sorulduğunu iddia ettiler.

Milas Yöresi Davul Zurna ve Roman Kültürü ile Muğla Zeybek Kültürünü Araştırma ve Yaşatma Derneği Başkanı Dursun GİRGİN, zurnacıların birçoğunun durumunun iyi olmadığını ve geçimini devletten aldığı yardımla sürdürdüğünü belirterek, zurnacıların bu vergi yükünü kaldıramayacağını söyledi. Gelir vergisinden duyduğu sıkıntıyı ve endişeyi zurnacılar adına dile getiren Başkan GİRGİN: "Dibekdere köyünde yaşayan ve geçimini yaz aylarında düğünlerde çalgıcılık yaparak sağlayan zurnacılar bu vergi yükünü kaldıramaz. Zaten halkımız devletten aldığı yiyecek, yakacak yardımlarıyla ayakta duruyor.

Vergi mükellefi yapılan arkadaşlarımızın Yeşil Kartı iptal ediliyor ve devlet yardımları kesiliyor. Bizleri, otellerde ve restoranlarda org çalan piyanistlerle aynı kategoriye almak istiyorlar. Onlar, 12 ay sürekli her gün çalışıyor. Davul ve zurnacılar ise yılda 4 ay iş yapabiliyor. Bu büyük bir adaletsizlik. Yöre kültürünü ve zeybek ezgilerini yaşıyoruz. Hiçbir org bu kültürü yaşatamaz. Devlet, destek olması gerekirken ne yazık ki bizleri cezalandırıyor." diye konuştu.

Dursun GİRGİN, zor şartlar altında hayat mücadelesi verdiklerini ve elde ettikleri gelirle sadece ailelerini geçindirebildiklerini söyledi. GİRGİN, davul-zurna çalmanın dededen toruna geçen bir tutku olduğunu belirterek, "Köy düğünlerinde yöre kültürünü yaşıyoruz. Yılın sadece 4 ayı çalışıp, ortalama 20 düğüne gidiyoruz. Aile bütçesine az da olsa, bu şekilde katkı sağlıyoruz. Geri kalan 8 ayda çevre köylerde zeytin, tütün ve pamuk topluyoruz" dedi.

Mükellefimizin "müzisyen" olarak değiştirilmesi daha çok vergi vermemize neden oldu. Herkes tedirgin durumda kahve köşelerinde oturmaya ve derin derin düşünmeye başladı. Bu konuda gereken düzenlemenin yapılmasını istiyoruz zurnacılar olarak. Aksi takdirde Dibekdere köyüne özgü davul-zurna kültürü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak" dedi.

Konuyla ilgili olarak;

SORU 1: Halk kültürünü yaşatmak devletin görevleri arasındadır. Bu kültürü yaşatmak için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

SORU 2: Bu kültürü yaşatmak için Bakanlığınızın teşvik ya da bir destekleme çalışması yapacak mısınız?

SORU 3: Düğünlerde katılan basit müzik aletleri (davul ve zurna) çalanla büyük otellerdeki profesyonel müzik yapanlar eşdeğer tutulması roman kültürünü yaşatan bu insanlara haksızlık yapılmıyor mu?

SORU 4: Yeşil kart ve devlet yardımları ile yaşamlarını sürdürürken düğünlerde basit bir müzik aleti (davul, zurna, org vb.) çalan vatandaşlarımız vergi borçları yüzünden mağdurdurlar. Bir kültür olayının vergiden kurtarılması için girişimde bulunacak mısınız?

SORU 5: Devletten aldığı yiyecek, yakacak yardımlarıyla ayakta duran bu vatandaşlarımız vergi mükellefi olduğunda yeşil kart ve bu yardımlardan da mahrum kalacaklar. Açlık sınırının altında yaşayan bu insanları nasıl mağdur durumdan kurtaracaksınız?

CEVAP 1-2-3-4-5: Kültürümüzün korunması ve yaşatılması açısından son derece önemli faaliyetlerin başında gelen halk kültürü alan araştırmalarının desteklenmesi yönünde büyük çaba gösterilerek önemli bir gelişme sağlanmıştır. Bakanlığımız Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünün girişimleriyle, yönetsel işlevimizin güçlendirilmesi amacıyla ilk defa atanmak üzere merkez teşkilatına 13 adet, taşra teşkilatına ise 30 adet olmak üzere toplam 43 adet folklor araştırmacısı kadrosu 18/07/2009 tarihli ve 27292 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15172 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ihdas edilmiştir.

Geleneksel Türk süsleme ve el sanatları, mahalli sanatçılar ile Halk Ozanları Aşıkları ve geleneksel tiyatro sanatçıları, oluşturulacak kurullar tarafından değerlendirilerek Bakanlığımız Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine kayıt olma ve Tanıtım Kartı alabilmeleri, 18/05/2009 tarihinde yürürlüğe konulan "Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının Tespit ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönerge" ile sağlanmış bulunmaktadır.

Halk kültürü konusunda kültürel faaliyet düzenlemek amacıyla başvuran sivil toplum kuruluşlarına 15 Mart 2007 tarihli ve 26463 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kültür ve Turizm Bakanlığı Yerel Yönetimlerin, Derneklerin, Vakıfların ve Özel Tiyatroların Projelerine Yapılacak Yardımlara İlişkin Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda yardım yapılarak maddi destek sağlanmaktadır.

Tehlike altındaki mesleklerin usta-çırak ilişkisi ekseninde sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla, Bakanlığımız Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğünce tespit edilen Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcıları (Geleneksel Türk Süsleme ve El Sanatları, Mahalli Sanatçılar ile Halk Ozanı Aşıklar ve Geleneksel Tiyatro Sanatçıları) ile ilan edilen Yaşayan İnsan Hazinelerine sosyal yardım veya proje yardımı yapılması konusunda girişimlerimiz sonucunda Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hazırlanan "Sosyal Yardımlar ve Sosyal Hizmetler Kanun Tasarısı Taslağı"nın "Somut olmayan kültürel miras taşıyıcıları ve yaşayan insan hazineleri" başlıklı 49'uncu maddesi ile düzenleme yapılmış olup tasarının yasalaşma işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından takip edilmektedir.

Bu düzenlemenin gerçekleşmesi ile kapsama dahil geleneksel kültürel ve sanatsal değerlerin üretimi yoluyla geçimini sağlayanlar ve kültürel değerlerimizi taşıyıcı niteliği taşıyanlara büyük katkı sağlanabileceği gibi kültürel mirasımızın bozulmadan gelecek kuşaklara aktarılması da büyük ölçüde sağlanmış olacaktır.

Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP) kapsamında, geleneksel kültürel ve sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan esnaf muaflığı kapsamındaki meslek kollarının durumunun gözden geçirilmesini içeren öncelik ve tedbirlerle ilgili çalışmalar Maliye Bakanlığının koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte oluşturulan Bakanlığımızın da içinde yer aldığı çalışma grubu tarafından sürdürülmektedir. Bu doğrultuda sürdürülen çalışmalara bahse konu diğer mesleklerin yanı sıra Türkiye genelinde davul-zurna icra geleneğini sürdürenlerin de bu kapsama dahil edilmelerine yönelik öneride bulunulacaktır.

